

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 62/2543

ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) โจทก์ นายพงศ์ทัศน์ เทสสิริ กับพวกจำเลย

ย่อ / หลักกฎหมาย

++ เรื่อง คดีแรงงาน ++ ++ โจทก์อุทธรณ์ต่อศาลฎีกา ++ โปรดดูย่อจากหนังสือคำพิพากษาศาลฎีกา สำนักงานศาลยุติธรรม ++ เล่มที่ 1 หน้า 29 ++ ++ ขออุทธรณ์พิเศษโปรดติดต่อห้องบริการเอกสารสำเนาคำพิพากษา (ห้องสมุด) ชั้น 4, 5 ++ เรื่อง คดีแรงงาน โจทก์ อุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาศาลแรงงานกลาง ลงวันที่ ๓๑ เดือน มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๔๒ ศาลฎีกา รับวันที่ ๑๙ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๔๒

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ไขคำฟ้องว่า จำเลยที่ ๑ เข้าทำงานเป็นลูกจ้างโจทก์เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๒๕ จำเลยที่ ๒ ทำสัญญาค้ำประกันการทำงานของจำเลยที่ ๑ โดยสัญญาว่าถ้าจำเลยที่ ๑ ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหายจำเลยที่ ๒ ยินยอมชดเชยแทนให้แก่โจทก์โดยสิ้นเชิงภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันที่โจทก์แจ้งให้จำเลยที่ ๒ ทราบ จำเลยที่ ๑ ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ดูแลรักษาเงินของลูกค้าผู้ฝากเงินและเงินของโจทก์ จำเลยที่ ๑ กระทำผิดสัญญาจ้าง กล่าวคือ ระหว่างวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๓๖ ถึงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๓๘ จำเลยที่ ๑ ทำหน้าที่ผู้ช่วยผู้จัดการสาขาบางวัวของโจทก์ มีหน้าที่อนุมัติเกี่ยวกับการฝากเงิน เบิกจ่าย ถอนเงินจากบัญชีของลูกค้าให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและต้องควบคุมจัดทำเอกสารทางบัญชีและลงลายมือชื่อในตราสารการเงินหรือเอกสารต่าง ๆ ที่โจทก์ได้รับมอบหมายให้ถูกต้องตามความเป็นจริง แต่ตามวันเวลาดังกล่าว จำเลยที่ ๑ ทำเอกสารการถอนเงินขึ้นแล้วปลอมลายมือชื่อผู้ฝากเงินและปลอมเอกสารอย่างอื่นรวม ๘๔ ครั้ง แล้วจำเลยที่ ๑ เอาเงินของโจทก์และลูกค้าผู้ฝากเงินไปเป็นประโยชน์ของจำเลยที่ ๑ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๘,๘๓๔,๕๒๕.๕๑ บาท เป็นผลให้เงินฝากของลูกค้าที่ฝากไว้ประเภทฝากประจำประเภท ๓ เดือน และ ๖ เดือน ดังกล่าว ซึ่งโจทก์จะต้องชำระดอกเบี้ยให้แก่ลูกค้าในอัตราร้อยละ ๑๑ ต่อปี คิดจากวันที่โจทก์ต้องนำเงินคืนเข้าบัญชีให้แก่ลูกค้าแต่ละครั้งรวมเป็นเงินดอกเบี้ย ๑๐,๐๐๑,๐๔๐.๒๔ บาท รวมเป็นเงินค่าเสียหายที่โจทก์ได้รับทั้งสิ้น ๕๘,๘๔๕,๖๖๖.๗๕ บาท จำเลยที่ ๑ จึงต้องรับผิดชอบใช้เงินดังกล่าวคืนให้แก่โจทก์ และจำเลยที่ ๒ ในฐานะผู้ค้ำประกันต้องร่วมรับผิดชอบในเงินดังกล่าวด้วย ขอให้บังคับจำเลยที่ ๑ ชำระเงิน ๕๘,๘๔๕,๖๖๖.๗๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของเงิน ๔๘,๘๓๔,๕๒๕.๕๑ บาทนับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ หากจำเลยที่ ๑ ไม่ชำระให้จำเลยที่ ๒ ในฐานะผู้ค้ำประกันเป็นผู้ชำระเงินดังกล่าวแก่โจทก์ จำเลยที่ ๑ ขาดนัดและขาดนัดพิจารณา จำเลยที่ ๒ ให้การและแก้ไขคำให้การว่า ความรับผิดชอบหนี้สินที่รับรองและสัญญาค้ำประกันระหว่างโจทก์และจำเลยที่ ๒ ได้รับสิ้นผลในทางกฎหมายแล้ว เนื่องจากโจทก์ได้มีข้อตกลงหรือประกาศหลักเกณฑ์ใหม่ว่าด้วยการค้ำประกันการทำงาน พ.ศ. ๒๕๓๗ ให้ยกเลิกการค้ำประกันการทำงาน พ.ศ. ๒๕๒๕ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๒๘ อันเป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพการจ้างระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ ซึ่งบรรดาข้อบังคับหรือประกาศข้อตกลงใด ๆ ของโจทก์ย่อมถือเป็นข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างตามกฎหมาย เป็นผลให้ความรับผิดชอบของผู้ค้ำประกันตามหนังสือรับรองและสัญญาค้ำประกันการทำงานสิ้นสุดลง

จำเลยที่ ๒ จึงไม่ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์จำเลยที่ ๒ เข้าผูกพันตามหนังสือรับรองและสัญญาค้ำประกันการทำงานฉบับลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๒๕ โดยสำคัญผิดในสาระสำคัญของนิติกรรมจำเลยที่ ๒ เข้าค้ำประกันจำเลยที่ ๑ ในตำแหน่งหน้าที่การทำงานซึ่งไม่มีอำนาจหน้าที่ในการอนุมัติ การฝาก หรือการเบิกจ่ายเงินดังที่โจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๒ มิได้มีเจตนาที่จะผูกพันให้รับผิดชอบเกินกว่าฐานานุรูป และกำลังความสามารถของจำเลยที่ ๒ หากจำเลยที่ ๒ ทราบก่อนว่า จำเลยที่ ๒ จะต้องรับผิดชอบเป็นเงินถึง ๕๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๒ ก็จะไม่ตกลงทำหนังสือรับรองและสัญญาค้ำประกัน การทำนิติกรรมตามหนังสือรับรองและสัญญาค้ำประกันจึงตกเป็นโมฆะ จำเลยที่ ๒ มิได้ตกลงยินยอมผูกพันตนเองในฐานะลูกหนี้ร่วมและมีได้ตกลงยินยอมสละข้อต่อสู้ของผู้ค้ำประกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จำเลยที่ ๑ ไม่มีหน้าที่ในการดูแลรับฝากเงินของลูกค้าผู้ฝากเงิน และไม่มีหน้าที่ในการอนุมัติเกี่ยวกับการฝากเงินและเบิกจ่าย การถอนเงินจากบัญชีของลูกค้า ไม่มีหน้าที่ในการควบคุมจัดทำเอกสารทางบัญชีและลงลายมือชื่อในตราสารการเงินและเอกสารดังที่โจทก์ได้มอบหมายหรือตามข้อตกลงในสภาพการจ้างระหว่างโจทก์และจำเลยที่ ๑ เพราะจำเลยที่ ๑ มิใช่ผู้จัดการสาขาหรือได้กระทำการแทนผู้จัดการสาขาตามที่โจทก์มอบหมาย จำเลยที่ ๑ มิได้ปฏิบัติผิดสัญญาจ้างหรือกระทำการทุจริต ฉ้อโกง ยักยอก หรือปลอมแปลงเอกสาร โจทก์มิได้จ่ายเงินคืนให้แก่ลูกค้า โจทก์จึงไม่มีสิทธินำคดีมาฟ้องจำเลยทั้งสองและโจทก์ไม่มีสิทธิที่จะเรียกดอกเบี้ยจากจำเลยทั้งสอง เพราะโจทก์มีหน้าที่จะต้องชำระดอกเบี้ยเงินฝากให้แก่ลูกค้าอยู่แล้ว ขอให้ยกฟ้อง ศาลแรงงานกลางพิจารณาแล้ววินิจฉัยว่า โจทก์ (ที่ถูกจำเลยที่ ๑) ทำงานเป็นลูกจ้างจำเลย (ที่ถูกโจทก์) เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๒๕ โดยมีจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ค้ำประกันตามเอกสารหมายจ.๖ ระหว่างวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๓๖ ถึงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๓๘ จำเลยที่ ๑ ซึ่งทำงานในตำแหน่งผู้ช่วยผู้จัดการสาขาบางบัวได้ปลอมแปลงใบถอนเงินและถอนเงินของลูกค้าจากบัญชีเงินฝากประเภทฝากประจำแล้วทุจริตเอาเงินดังกล่าวไป ทำให้โจทก์เสียหายรวมจำนวน ๕๘,๘๔๔,๖๖๖.๗๕ บาท และโจทก์มีสิทธิคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๔๘,๘๔๓,๕๒๕.๕๑ บาท ขณะที่จำเลยที่ ๒ ทำสัญญาค้ำประกันจำเลยที่ ๑ โจทก์ยังไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ว่าด้วยการค้ำประกันการทำงาน แต่ต่อมาโจทก์ได้กำหนดหลักเกณฑ์การค้ำประกันการทำงาน พ.ศ. ๒๕๒๕ และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๒๘ ตามเอกสารหมาย ล.๒ และต่อมาเมื่อปี ๒๕๓๗ โจทก์ได้กำหนดหลักเกณฑ์ว่าด้วยการค้ำประกันการทำงาน พ.ศ. ๒๕๓๗ ตามเอกสารหมาย ล.๑ หลักเกณฑ์ว่าด้วยการค้ำประกันการทำงาน พ.ศ. ๒๕๓๗ ดังกล่าวจึงเป็นข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างตามพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๑๐ และ ๑๑ และเป็นคุณแก่จำเลยที่ ๑ ยิ่งกว่าสัญญาค้ำประกัน จึงต้องบังคับตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นใหม่จำเลยที่ ๒ ในฐานะผู้ค้ำประกันการทำงานของจำเลยที่ ๑ ย่อมได้รับประโยชน์ด้วยตามมาตรา ๒๐ จึงร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ ๑ โดยชดใช้ค่าเสียหายให้แก่โจทก์ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการค้ำประกันการทำงาน พ.ศ. ๒๕๓๗ พิพากษาให้จำเลยที่ ๑ ชำระเงินจำนวน ๕๘,๘๔๔,๖๖๖.๗๕ บาทพร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๔๘,๘๔๓,๕๒๕.๕๑ บาทนับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ หากจำเลยที่ ๑ ไม่ชำระให้จำเลยที่ ๒ ชำระเงินดังกล่าวจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๔๐ จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ค่าขออื่นให้ยก โจทก์อุทธรณ์ต่อศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีแรงงานตรวจสำนวนประชุมปรึกษาแล้วที่โจทก์อุทธรณ์ว่า พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๑๐ และ ๑๑ ใช้บังคับระหว่างโจทก์กับจำเลย

ที่ ๑ ในฐานะนายจ้างและลูกจ้างเท่านั้น แต่ไม่ใช่บังคับแก่จำเลยที่ ๒ ในฐานะผู้ค้าประกัน หลักเกณฑ์ว่าด้วยการค้าประกันการทำงาน พ.ศ. ๒๕๓๗ ไม่มีผลย้อนหลังไปกระทบถึงการค้าประกันที่ทำขึ้นก่อนตามเอกสารหมาย จ.๖ และแม้จำเลยทั้งสองจะทราบว่าจำเลยที่ ๑ เริ่มงานในตำแหน่งใดแต่โจทก์จะต้องปรับเปลี่ยนตำแหน่งงานของจำเลยที่ ๑ ให้สูงขึ้น จึงไม่ได้ระบุในสัญญาการค้าประกันว่า จำเลยที่ ๒ ค้าประกันในตำแหน่งใด และไม่ได้ระบุวงเงินอย่างสูงที่ผู้ค้าประกันรับผิดชอบการให้จำเลยที่ ๒ รับผิดชอบวงเงินอย่างสูงที่กำหนดไว้สำหรับตำแหน่งที่จำเลยที่ ๑ เริ่มทำงานตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการค้าประกันการทำงาน พ.ศ. ๒๕๓๗ จึงไม่ชอบนั้น เห็นว่า หลักเกณฑ์ว่าด้วยการค้าประกันการทำงาน พ.ศ. ๒๕๓๗ เป็นเงื่อนไขการจ้างหรือการทำงานที่ ทำเป็นหนังสือจึงเป็นข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างตามพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๑๐ และ ๑๑ มีผลผูกพันให้โจทก์ผู้เป็นนายจ้างและจำเลยที่ ๑ ผู้เป็นลูกจ้างต้องปฏิบัติตาม เมื่อข้อตกลงนี้มีผลผูกพันโจทก์และเป็นประโยชน์โดยตรงต่อจำเลยที่ ๒ ผู้ค้าประกัน จำเลยที่ ๒ ย่อมมีสิทธิยกข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างดังกล่าวขึ้นอ้างเพื่อต่อสู้โจทก์ให้ ปฏิบัติตามได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๙๔ นอกจากนี้ ได้ความว่าขณะ ทำสัญญาการค้าประกันเอกสารหมาย จ.๖ โจทก์ยังไม่มีหลักเกณฑ์ว่าด้วยการค้าประกันการทำงาน ต่อเมื่อปลายปี ๒๕๒๕ โจทก์ได้ประกาศใช้หลักเกณฑ์การค้าประกันการทำงาน พ.ศ. ๒๕๒๕ และ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๒๘ ตามเอกสารหมาย ล.๒ ซึ่งข้อ ๒ และ ๒.๓ กำหนดวงเงินการค้าประกันโดย ให้ถือตำแหน่งงานที่ว่าจ้างครั้งแรกเป็นเกณฑ์กำหนดวงเงิน ซึ่งพนักงานระดับ ๓ มีวงเงินการค้าประกัน จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท อันเป็นประโยชน์แก่จำเลยทั้งสองยิ่งกว่าสัญญาการค้าประกันเอกสารหมาย จ.๖ ที่กำหนดให้จำเลยที่ ๒ รับผิดชอบโดยสิ้นเชิงตามจำนวนที่โจทก์เสียหาย ต่อมาโจทก์ได้ออก หลักเกณฑ์ว่าด้วยการค้าประกันการทำงาน พ.ศ. ๒๕๓๗ ตามเอกสารหมาย ล.๑ มายกเลิก หลักเกณฑ์การค้าประกันฉบับ พ.ศ. ๒๕๒๕ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๒๘ แต่ก็ยังกำหนด วงเงินการค้าประกันของพนักงานคุณวุฒิปริญญาตรี ซึ่งเป็นคุณวุฒิและระดับของจำเลยที่ ๑ ที่ว่าจ้าง ครั้งแรกให้มีวงเงินการค้าประกันจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นประโยชน์แก่จำเลยที่ ๒ เช่นเดิม หลักเกณฑ์ว่าด้วยการค้าประกันการทำงาน พ.ศ. ๒๕๓๗ จึงผูกพันให้โจทก์และจำเลยที่ ๑ ต้อง ปฏิบัติตาม โดยเป็นการปฏิบัติตามข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างที่ได้กำหนดขึ้นใหม่ มิใช่ การบังคับใช้ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างให้มีผลย้อนหลัง และเมื่อปรากฏว่าจำเลยที่ ๑ เริ่ม เข้าทำงานกับโจทก์ในตำแหน่งนิติกร คุณวุฒิปริญญาตรีตามเอกสารหมาย จ.๓ และ จ.๔ จึงย่อมมี วงเงินการค้าประกันที่จำเลยที่ ๒ ผู้ค้าประกันจะต้องรับผิดชอบเพียง ๑๐๐,๐๐๐ บาท ตามที่กำหนดไว้ใน เอกสารหมาย ล.๑ ข้อ ๑.๒ และ ๑.๒.๓ มิใช่ต้องรับผิดชอบตามจำนวนเงินที่กำหนดไว้สำหรับตำแหน่งที่ จำเลยที่ ๑ ได้รับการแต่งตั้งอยู่ในขณะที่จำเลยที่ ๑ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์ดังที่โจทก์ อุทธรณ์ที่ศาลแรงงานกลางพิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นด้วยในผล อุทธรณ์ของโจทก์ทุกข้อ ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน.

องค์คณะ

มงคล คุปต์กาญจนากุล · สละ เทศร่าพรรณ · กมล เพียรพิทักษ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) – deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/62/2543>